

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผล การอภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาความต้องการความรู้เพื่อนำมาใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. เพื่อเสนอรูปแบบในการแก้ไขปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05 ตามวิธีของยามานะ ซึ่งผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 381 คน และนำมากำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่ายเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 172 คน นักศึกษาหญิง จำนวน 209 คน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน รวม 54 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และมาตราส่วนประมาณค่า

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมและปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์แหล่งที่มา รายได้และจำนวนค่าใช้จ่ายของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า แหล่งที่มาของรายได้ต่อเดือนของนักศึกษามาจากผู้ปกครองมากที่สุด รองลงมาคือ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา จากรายได้พิเศษ ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือเงินกู้นอกระบบ นักศึกษามีรายได้และรายจ่ายจริงต่อเดือน เดือนละ 2,001 – 3,000 บาทมากที่สุด รองลงมาคือ 3,001 – 4,000 บาท และต่ำกว่า 2,000 บาท ตามลำดับ น้อยที่สุดคือมากกว่า 5,001 บาท
2. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินส่วนตัวต่อเดือนของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีค่าใช้จ่ายในด้านค่าอาหารมากที่สุด คือ ต่ำกว่า 1,500 บาท รองลงมา ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ค่าเสื้อผ้า ค่าพักผ่อนหย่อนใจ และค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา
- 2.3 นักศึกษาจ่ายค่าเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม ต่ำกว่า 500 บาท มากที่สุด รองลงมา คือ 501 – 1,000 บาท, 1,001 – 1,500 บาท ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือมากกว่า 1,501 บาท
- 2.4 นักศึกษาเดินทางไป – กลับมหาวิทยาลัย โดยใช้รถจักรยานยนต์ มากที่สุด รองลงมาคือ การเดิน รถโดยสาร ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองไปรับ-ส่ง และอื่น ๆ (เช่น การไปพร้อมกับเพื่อน) และเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ต่ำกว่า 300 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ 301 – 500 บาท, 501 – 700 บาท ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ 701 บาทขึ้นไป สำหรับค่าเดินทางกลับภูมิลำเนา นักศึกษาใช้รถจักรยานยนต์ มากที่สุด รองลงมาคือ รถโดยสาร รถโดยสารปรับอากาศ ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ รถยนต์ส่วนตัว และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ต่ำกว่า 300 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ 301 – 400 บาท, 401 – 500 บาท ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ 501 บาทขึ้นไป

2.5 นักศึกษาจ่ายค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา อยู่ระหว่าง 301 – 500 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ 501 – 700 บาท, ต่ำกว่า 300 บาท ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ มากกว่า 701 บาท

2.6 นักศึกษาจ่ายค่ารักษาพยาบาล ต่ำกว่า 300 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล, 301 – 500 บาท ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ มากกว่า 701 บาท และกรณีนักศึกษาเจ็บป่วยจะเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐมากที่สุด รองลงมาคือ ซื้อยาทานเอง คลินิก ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ ห้องพยาบาลของ มหาวิทยาลัย

2.7 นักศึกษามีกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ คือ เล่นอินเทอร์เน็ต ชมภาพยนตร์ ร้องคาราโอเกะ ตามลำดับ

2.8 นักศึกษาส่วนมากไม่ชอบการเสี่ยงโชค สำหรับแบบของการเสี่ยงโชคที่ ผู้ชอบการเสี่ยงโชค คือ ไพ่ มากที่สุด รองลงมาคือ หวยใต้ดิน สลากกินแบ่งรัฐบาล ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ อื่น ๆ (เช่น การจับสลาก) มีค่าใช้จ่าย ต่ำกว่า 500 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ 501 – 1,000 บาท, 1,001 – 1,500 บาท ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ 1,501 บาทขึ้นไป

2.9 นักศึกษามีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดคือ ค่าเติมเงินโทรศัพท์มือถือ มากที่สุด รองลงมาคือ ค่าล้างรถ ค่าบริการซักรีดเสื้อผ้า ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ อื่น ๆ (เช่น ค่าเสี่ยงโชค) มีค่าใช้จ่าย ต่ำกว่า 500 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ 501 – 1,000 บาท, 1,001 – 1,500 บาท ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ 1,501 บาทขึ้นไป

2.10 นักศึกษาส่วนมากมีเงินออมและมีเงินออมต่อเดือน ต่ำกว่า 100 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ 101 – 300 บาท, 301 – 500 บาท ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ อื่น ๆ (เช่น จำนวนเงินออมในแต่ละเดือนไม่แน่นอน)

2.11 นักศึกษาส่วนมากมีหนี้สิน ซึ่งเป็นหนี้สินจากค่ากู้เงินยืมเพื่อการศึกษา เนื่องจากนักศึกษาส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ทำให้ต้องกู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และเมื่อจบการศึกษาจะต้องผ่อนคืนกับรัฐบาลพร้อมทั้งดอกเบี้ย และหนี้สินรองลงมา คือค่าผ่อนรถจักรยานยนต์ สอดคล้องกับผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะเดินทางไป-กลับมหาวิทยาลัย และกลับภูมิลำเนาเดิมอาจ เนื่องจากว่านักศึกษาส่วนมากมีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้าน การคมนาคมไม่สะดวก ต้องต่อรถหลายต่อจึงทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งต้องการการเดินทางที่สะดวกขึ้น รวมทั้งใช้เป็นพาหนะ

3. วิเคราะห์ปัญหาด้านการเงินของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

3.1 นักศึกษาส่วนมากมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน และในกรณีที่มีปัญหาเงินไม่พอกับรายจ่ายนักศึกษาจะขอจากผู้ปกครองมากที่สุด รองลงมา คือ ขอยืมจากเพื่อน หารายได้พิเศษตามลำดับ และน้อยที่สุด คือ แหล่งอื่น ๆ (เช่น เอาเงินออกมาใช้)

3.2 ระดับปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา จำนวน 10 ด้าน โดยรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ด้าน และมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา รองลงมาคือ ด้านค่าอาหาร ด้านค่าที่พักอาศัย ตามลำดับ

4. วิเคราะห์ความต้องการความรู้เพื่อนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้เงิน ผลการวิจัยพบว่า

4.1 รูปแบบความรู้ที่ต้องการเพื่อนำมาใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษา จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก พบว่า รูปแบบความรู้ที่ต้องการอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน คือ อบรมให้ความรู้เรื่องการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย จากเว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ รายการวิทยุ รองลงมา คือ นิทรรศการ และจากหน่วยประชาสัมพันธ์ศูนย์

4.2 แหล่งความรู้ที่ต้องการนำมาใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษา จำนวน 3 ด้าน โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แหล่งความรู้ที่ต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาคือ วิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญ และมุมมองความรู้ตลาดทุนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อภิปรายผล

จากการศึกษาพฤติกรรมและปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน

1.1 นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีรายได้จากผู้ปกครองเป็นหลัก ในแต่ละเดือนอยู่ระหว่าง 2,001-3,000 บาท และมีรายจ่ายเท่ากับรายรับ ซึ่งรายจ่ายนั้นนักศึกษาจะจ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าเช่าที่พัก เป็นเพราะว่าส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างอำเภอและอยู่ในจังหวัดอื่น ทำให้นักศึกษาต้องพักกับหอพัก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าอาหารประจำวัน และค่าเช่าหอพักเป็นอันดับแรก ผลการวิจัยสอดคล้องกับอนงค์ จิตมุงงาน, ณรงค์ จิตมุงงาน และชูชาติ คงสีดา (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการศึกษาศาสนาภพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2548 พบว่า ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนักศึกษา อยู่ในช่วง 2,000 – 2,499 บาท โดยมีค่าอาหาร เครื่องดื่มและค่าที่พักอาศัยมากกว่าค่าใช้จ่ายประเภทอื่น สอดคล้องกับสลิสรัตน์ ระวิ (2549, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า รายได้ของนักศึกษาเฉลี่ยต่อเดือน ไม่ต่ำกว่า 2,000 บาท ถึง 4,000 บาท ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากพ่อแม่ และจากเงินกู้รัฐบาลสอดคล้องกับปฎิมาพร เมฆสมุทร (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2545 พบว่า นักศึกษามีค่าใช้จ่ายด้านอาหารมากที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พักอาศัย ตามลำดับ สอดคล้องกับดอกไม้ อินธิลาด และคณะ (2541, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายของนักศึกษามหาวิทยาลัยการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี พบว่านักศึกษามีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารมากที่สุด รองลงมาคือ ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะในการเดินทางไป-กลับมหาวิทยาลัย เดินทางกลับภูมิลำเนา สอดคล้องกับผลการศึกษาของเชษฐา โพธิ์ประทับ (2541, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัย ขอนแก่น ประจำปี 2541 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตคือ ค่าอาหาร ค่าหอพัก/บ้านเช่า ตามลำดับ ไม่สอดคล้องกับ อุษา ไทรทองมี (2546, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า นักศึกษามีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป-กลับสถาบันมากที่สุด อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ทำให้จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายในด้านนี้มากกว่า

1.2 นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามส่วนมากใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะสำหรับการเดินทางไป-กลับมหาวิทยาลัย และการเดินทางไป-กลับภูมิลำเนา มีค่าใช้จ่ายแต่ละรายการ ต่ำกว่า 300 บาทต่อเดือน สอดคล้องกับอนงค์ จิตมุงงาน, ณรงค์

จิตมุ่งมั่น และซุชาติ คงลีดา (2549, บทคัดย่อ) พบว่า การเดินทางมาเรียนนักศึกษา ส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์ส่วนตัว อาจมีสาเหตุเนื่องจากปัจจุบันการวิธีซื้อรถจักรยานยนต์ ทำได้ง่ายขึ้น ได้แก่ การผ่อนระยะยาว เงินค่าน้อย เป็นต้น มีความต้องการความสะดวกสบายในการเดินทาง ค่านิยมที่ต้องการความทัดเทียมกับเพื่อน ๆ แต่ก็ทำให้นักศึกษากลับมีหนี้สินเพิ่มขึ้น คือ ต้องใช้เงินในการผ่อนรถจักรยานยนต์ และมีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คือ ค่าล้างรถจักรยานยนต์ รวมทั้งค่าดูแลรักษา ซ่อมแซม อีกด้วย

1.3 นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีค่าใช้จ่ายในกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจคือ เล่นอินเทอร์เน็ต ชมภาพยนตร์ ร้องคาราโอเกะ และมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 500 บาทต่อเดือน สอดคล้องกับ อมรวิรัช นาคทรพรพ (2548, เว็บไซต์) รายงานผลวิจัยจากโครงการติดตามสภาวะการณ์เด็ก และเยาวชนรายจังหวัด (Child Watch) ในปี 2546 พบว่า กลุ่มวัยรุ่นโดยรวมร้อยละ 60 ใช้ชีวิตตามห้างสรรพสินค้า ดูภาพยนตร์ และใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการพูดคุยและเล่นเกม สอดคล้องกับผลการศึกษาของเยาวเรศ จันทะแสน (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การติดตามพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2547 พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อศึกษาด้านความบันเทิง พบว่า มีค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ ค่าเช่าเล่นอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับประสิทธิ์ กุลบุญญา และรัตนะ ปัญญาภา (2546, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้จ่ายเงินเพื่อแสวงหาความบันเทิงโดยการดูภาพยนตร์ ร้องเพลงคาราโอเกะ และฟังเพลงเพื่อชีวิต ประมาณครั้งละ 100-200 บาท สอดคล้องกับวีระ พุ่มเกิด (2546, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมชอบสังสรรค์กับเพื่อน ๆ ชอบดูหนังฟังเพลง ชอบเที่ยวตามสถานบันเทิง และนิยมใช้โทรศัพท์มือถือ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ส่งผลให้นักศึกษามีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าเป็นกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเข้าใช้บริการทั้งสิ้น ส่วนกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจที่นักศึกษาทำน้อยที่สุด ได้แก่ การดูทีวี การออกกำลังกาย การเข้าห้องสมุด การฟังเพลง การนอน การอ่านหนังสือ และเดินเล่น เป็นกิจกรรมที่เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพักผ่อนหย่อนใจน้อยและบางกิจกรรมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเลย และผลที่ได้รับกลับตรงกันข้ามกัน คือ นอกจากจะได้รับความรู้และยังก่อให้เกิดได้ประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัยอีกด้วย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรกำกับดูแลให้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กองพัฒนานักศึกษา คณะทุกคณะ สำนักวิทยบริการและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ เร่งจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมให้เกิดสติปัญญา
รวมทั้งการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

1.4 นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเป็นค่าเติมเงิน
โทรศัพท์มือถือมากที่สุด คือค่ากว่า 500 บาทต่อเดือน เนื่องจากนักศึกษามีการใช้โทรศัพท์
มือถือจำนวนมาก และยังส่งผลให้ต้องมีหนี้สินสำหรับเป็นค่าผ่อนโทรศัพท์มือถือเพิ่มขึ้นมา
สอดคล้องกับ อมรวิรัช นาคทรพรพ (2548, เว็บไซต์) พบว่า กลุ่มวัยรุ่นโดยรวมร้อยละ 60
มีมือถือในครอบครอง สอดคล้องกับผลสำรวจสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ (2546, บทคัดย่อ) ได้
สำรวจความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาต่อสินค้าแบรนด์เนม : กรณีศึกษาตัวอย่างนิสิต
นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นชาย-หญิง ร้อยละ 52.2 นิยม
ซื้อโทรศัพท์มือถือมากที่สุด สอดคล้องกับ วีระ พุ่มเกิด (2546, บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษา
ส่วนนิยมใช้โทรศัพท์มือถือ สอดคล้องกับประสิทธิ์ กุลบุญญา และรัตนะ ปัญญาภา (2546,
บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษามีโทรศัพท์ที่เคลื่อนที่และนิยมใช้ประเภทเติมเงิน จำระค่าใช้จ่าย
ประมาณเดือนละ 300 บาท อาจเนื่องมาจากปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ
สามารถใช้โทรศัพท์มือถือทำงานในหลาย ๆ อย่าง เช่น ระบบบริการข้อมูลข่าวสารโดยผ่าน
โทรศัพท์มือถือ ถ่ายรูป ฟังเพลง เล่นเกม เป็นต้น และประสิทธิภาพในการใช้งานของเครื่อง
ก็สูงขึ้น แต่สิ่งที่ตามมา ก็คือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น การเสียเวลาไปกับการใช้โทรศัพท์
การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นน้อยลง ดังนั้นนักศึกษาจึงควรระมัดระวัง มีวินัยในการใช้
โทรศัพท์มือถือให้ใช้เฉพาะที่จำเป็นและเกิดประโยชน์จริง

1.5 นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามส่วนใหญ่ไม่ชอบการเสี่ยงโชค แต่
ก็ยังมีนักศึกษาที่ชอบการเสี่ยงโชค เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ไพ่ หวยใต้ดิน และ
สลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งมีการจ่ายค่าเสี่ยงโชคต่อเดือนประมาณ ต่ำกว่า 500 บาทเป็น
ส่วนมาก รองลงมาคือ 501 – 1,000 บาท, 1,001 – 1,500 บาท และ 1,501 บาทขึ้นไป
ตามลำดับ สอดคล้องกับ อมรวิรัช นาคทรพรพ (2549, 327) รายงานสภาวะการณ์เด็กและ
เยาวชน ปี 2548-2549 ในโครงการติดตามสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัด สรุปตาม
สภาวะการณ์เด็กและเยาวชนกำลังศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของจังหวัดมหาสารคามในด้าน
พบว่า เล่นพนันบอลร้อยละ 17.79 หวยบนดิน ร้อยละ 25.50 และส่ง SMS ซิงโครร้อยละ
20.05 เหตุผลที่หวยบนดินเล่นมากเพราะหาซื้อง่าย ราคาถูก เด็กไม่ต้องตัดสินใจยาก เด็กมี
รายได้เฉลี่ย 100-200 บาทต่อวัน และการซื้อหวยก็ไม่ต้องคิดมาก 20 บาทก็ซื้อได้และการซื้อ

มีการซื้อสูงสุดถึง 200 บาทต่องวด ทำให้มียอดขายถึง 3,600 ล้านบาท อมรวิรัช นาคทรพรพ (2548, เว็บไซต์) กล่าวว่า เด็กไทยอยู่บนเส้นทาง “คลังหอย รวยลัด วัดดวง” สอดคล้องกับผลการศึกษาของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549, 47) กล่าวว่า เครื่องขายของเล่นสำหรับเด็กเยาวชน ครอบครัว สังคม ศาสนาระบุว่า วิयरุ่นระดับมัธยมศึกษา และอุดมศึกษามีการเล่นหอยบนดินสูงขึ้น ร้อยละ 20 คิดเป็นเยาวชน 1.5 ล้านคน โดยมีการเล่นหอยบนดินเฉลี่ยเดือนละ 200 บาท คิดเป็นเม็ดเงินสูงถึง 3,600 ล้านบาทต่อปี ซึ่งนับเป็นเรื่องที่น่าห่วงใยสาเหตุที่นักเรียนนักศึกษาซื้อหอยบนดิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพที่หอยบนดินสามารถซื้อหาได้ง่าย ราคาถูกโดยใช้เงินเพียงเล็กน้อยก็สามารถซื้อได้ และมีรางวัลล่อใจสูงที่ดึงดูดใจคนทุกเพศทุกวัยได้ บรรยายการพนันในรูปแบบต่าง ๆ ที่ยังคงวนเวียนอยู่ในสังคมและรายล้อมรอบตัวเด็กและเยาวชน จนกลายเป็นเรื่องธรรมดาที่สังคมยอมรับ รวมถึงพ่อแม่บางรายไม่สามารถให้คำแนะนำ หรือชี้แนะเด็กและเยาวชนให้เลิกหรือห่างไกลจากการพนันในรูปแบบต่าง ๆ ได้ เนื่องจากหลายสาเหตุไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ที่ยังมีพฤติกรรมเล่นพนัน ขาดความรู้ความเข้าใจในการแนะนำ รวมถึงการไม่รู้เท่าทันลูกที่แอบเล่นพนัน นับว่าเป็นสภาพแวดล้อมที่น่าเป็นห่วงอย่างมาก จากปรากฏการณ์การเล่นหอยบนดินและการพนันในรูปแบบต่าง ๆ ที่เพิ่มสูงขึ้นนั้น น่าจะเป็นการส่งสัญญาณสิ่งที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการเฝ้าระวัง และกำหนดมาตรการเพื่อดำเนินการป้องกันอย่างเร่งด่วนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.5.1 แก้ไขที่ต้นเหตุ หลักสำคัญในการลดนักเล่นหน้าใหม่ให้เข้าสู่แวดวงการพนันนั้นต้องเข้าไปแก้ไขถึงต้นเหตุของปัญหา คือ การพัฒนาทักษะการคิด การปลูกฝังความคิดที่ถูกต้อง การลดค่านิยมในเรื่องการเล่นพนัน เพื่อความสนุกสนาน หรือหวังผลรวยทางลัด รวมถึงการสร้างทักษะการหลีกเลี่ยงจากการพนันแก่เด็ก เพื่อสร้างเกราะป้องกันให้เด็กสามารถคิดและตัดสินใจได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสม ตัวอย่างในบางประเทศที่ประสบปัญหาเยาวชนเล่นพนัน รัฐบาลได้กำหนดมาตรการปลูกฝังความคิดให้รู้จักหลีกเลี่ยงการเล่นพนัน โดยให้สถานศึกษาจัดชั้นเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูดคุยถกเถียงเกี่ยวกับการพนันกับชีวิตประจำวัน โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน รวมถึงมีกิจกรรมที่ชี้ให้เห็นถึงโทษและธรรมชาติของธุรกิจการพนันที่เติบโตขึ้นบนการสูญเสียของผู้ที่เล่นพนัน และผลกระทบของการพนันต่อชีวิตของผู้ที่เล่นพนัน

1.5.2 แก้ไขอย่างครบวงจร การสร้างเกราะป้องกันแก่เด็กและเยาวชนนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งพ่อแม่ โรงเรียน สังคม หรือแม้แต่ภาครัฐที่ควรมีส่วนช่วยลดบรรยากาศการเล่นพนันหรือค่านิยมที่เห็นว่า การพนันเป็นเรื่องปกติของสังคม มาตรการที่นำใช้ควรเป็นมาตรการทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ เช่น การส่งเสริมกิจกรรมหลังเลิกเรียนที่สอดคล้องกับความถนัดและความต้องการ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้เงินและหาเงินผ่านการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน การสร้างความเข้าใจแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับธุรกิจการพนันที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและครอบครัว เป็นต้น รวมถึงการณรงค์เพื่อกระตุ้นให้คนในสังคมมีค่านิยมในการสร้างฐานะ โดยการประกอบอาชีพสุจริต ไม่หวังผลรวยทางลัดจากการเล่นพนัน หรือทำให้เส้นแบ่งจริยธรรมเป็นสีเทาไม่ชัดเจน เช่น ลดปริมาณข่าวการถูกหวยรางวัลใหญ่ๆ เลิกโฆษณาสร้างภาพลักษณ์ว่า เงินที่ได้จากการพนันจะนำไปใช้เพื่อสังคม ลงโทษอย่างจริงจังกับพ่อแม่ที่ให้ลูกไปซื้อหวย

1.5.3 แก้ไขอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงทำตามกระแส ในอดีตที่ผ่านมาพบว่ามีหลายครั้งมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดขึ้นนั้นเป็นแนวทางที่ดี แต่ขาดความต่อเนื่อง ทำให้ภาพที่ออกมาเป็นเหมือนไฟไหม้ฟาง ดังนั้นจึงควรมอบหมายให้มีเจ้าภาพที่ชัดเจนเกี่ยวกับการลดปัญหาการเล่นพนันและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในหมู่เด็กและเยาวชน เพื่อให้มีหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่ผลักดัน ตรวจสอบให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างจริงจัง

1.6 นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามส่วนมากมีเงินออม และออมเงินต่อเดือน ต่ำกว่า 100 บาท ถึงอาจจะมองว่าเป็นเงินจำนวนน้อย แต่ก็เป็นเรื่องที่น่ายินดีที่นักศึกษาส่วนมากมีอุปนิสัยในการออมเงิน เนื่องจากการออมเงินเป็นพฤติกรรมที่ดีที่ทำได้ยาก การออมเงินเป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งไม่ว่าจะพิจารณาในแง่ปัจเจก ครอบครัวหรือส่วนรวมของประเทศ การออมเปรียบเสมือน “ซื้อต่อ” ที่เชื่อมโยงกับอนาคต ทุกคนจะต้องมีเงินออมไว้ไม่มากก็น้อยเพื่อเหตุผลหลายประการ เพื่อความไม่ประมาทหรือความไม่แน่นอนอาจเกิดขึ้นได้เสมอ จึงมีผู้เปรียบว่าเงินออมทำหน้าที่เสมือน “หมอน” หรือ “กันชน” (Cushion, buffer) ช่วยให้ได้ไม่ต้องลดการใช้จ่ายตามปกติในชีวิตประจำวัน ซึ่งถ้าปราศจากเงินออม การใช้จ่ายบริโภคก็จะถูกตัดตามรายได้ที่ลดลงอย่างกะทันหัน และคนที่ไม่มีเงินออมสามารถพัฒนาตนเองได้ดีกว่า เช่น การลงทุนด้านการศึกษา หรือการลงทุนทางการเงิน เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550, 45) กล่าวว่า การลงทุน

หรือใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสมตั้งแต่เด็ก ทำให้มีระยะเวลารับผิดชอบต่อตนยาวนานกว่า ดังคำที่ว่า “ออมก่อน รวยกว่า” นั่นเอง เพราะหากเราออมตั้งแต่อายุน้อย เงินที่ออมไว้จะสะสมทบต้นไปเรื่อย ๆ ทำให้ผลสุดท้ายจะชนะคนที่มียอดการออมสูงกว่าแต่เริ่มออมช้า การฝึกการใช้จ่ายเงินตั้งแต่เด็กเป็นการปลูกฝังนิสัยไปจนเติบโตใหญ่ เช่น การลงทุนในด้านการออม อันเป็นการสร้างนิสัยไม่ฟุ่มเฟือย มีความประหยัดและรู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่เหมาะสม โดยแนวทางสำคัญที่ผู้ใหญ่ควรสอนเด็กในการวางแผนและใช้จ่ายเงิน สอดคล้องกับอมรวิรัช นาคทรพร (2548, เว็บไซต์) กล่าวว่าควรร่วมสร้างค่านิยมการใช้จ่าย “ใช้เป็น เก็บเป็น ไม่เป็นหนี้ หนีความเสี่ยง เลี่ยงอบายมุข”

ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรสนับสนุนให้นักศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายเงินต่อไป เช่น หากนักศึกษามีรายได้เท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นไม่มาก แต่หากลดรายจ่ายลงได้มากเท่าไร ก็จะได้เงินออมมากเท่านั้นเพื่อจะได้เป็นการเริ่มต้นการออมเงิน อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องร่วมกันใส่ใจและสร้างค่านิยมในการใช้จ่าย การรณรงค์ในเรื่องการสร้างวินัยทางการเงิน โดยมีการวางแผนการใช้จ่ายที่ดี และใช้ชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้มีเงินเหลือออม

2. ปัญหาด้านการใช้จ่ายเงิน

2.1 ในกรณีที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีปัญหาไม่พอใช้จ่ายเงิน นักศึกษาส่วนมากใช้วิธีการแก้ไขปัญหากินไม่พอใช้จ่ายโดยขอจากผู้ปกครอง และขอยืมจากเพื่อน ซึ่งเป็นวิธีการแก้ปัญหาลเฉพาะหน้า สอดคล้องกับสลิรัตน์ ระวี (2549, บทคัดย่อ) พบว่า วิธีการแก้ปัญหานักศึกษาที่ประสบปัญหาทางการเงินจะใช้วิธีการแก้ปัญห โดยการขอเงินเพิ่มจาก พ่อแม่ หรือผู้ปกครองและยืมเงินจากเพื่อน รวมไปถึงการประหยัด การใช้จ่ายมากขึ้น ในด้านของค่าใช้จ่ายที่ต้องการลด ค่าใช้จ่ายด้านค่าอุปโภคและบริโภคลง เช่น ค่าเที่ยว ค่าพักผ่อน เล่นเกม ดูหนัง และค่ากิจกรรม สอดคล้องกับบรรณพล อูสาพันธ์ (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พบว่า นักศึกษามีปัญหาเงินไม่พอใช้ในบางครั้ง และใช้วิธีแก้ปัญหโดยขอเพิ่มจากผู้ปกครองหรือญาติพี่น้อง สอดคล้องกับสำนักวิจัย มหาวิทยาลัย ศรีปทุม (2549, เว็บไซต์) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นเรื่อง นักศึกษาศรีปทุมกับพฤติกรรมการใช้จ่าย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยประสบปัญหาเงินประจำเดือนไม่พอใช้จ่าย ซึ่ง นักศึกษาที่ประสบปัญหาเงินไม่พอใช้นั้น ส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการขอเงินจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง สอดคล้องกับประสิทธิ์ กุลบุญญา และรัตนะ ปัญญาภา (2546, บทคัดย่อ) พบว่า

ปัญหาทางการเงินที่ประสบก็คือ เงินที่ได้รับจากบิดามารดาไม่เพียงพอแก่ค่าครองชีพและเกิดเหตุให้ต้องใช้จ่ายเงินอย่างเร่งด่วน วิธีการแก้ไขส่วนมากจะระบุว่า ขอเงินเพิ่มจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือยืมเงินจากเพื่อน สอดคล้องกับผลการศึกษาของโรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี (2547, เว็บไซต์) ศึกษาเรื่องโครงการวางแผนการเงินอย่างมั่นคง วางแผนอนาคตอย่างมั่นใจ พบว่า วิธีการแก้ปัญหาค่าใช้จ่าย กรณีค่าใช้จ่ายเกิน 3 อันดับแรก มีดังนี้ ระดับ ปวช.1 ขอพ่อแม่ ตัดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำงาน ระดับ ปวช.3 ตัดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำงาน ขอพ่อแม่ และระดับ ปวส.1-2 ขอพ่อแม่ ทำงาน ยืมเพื่อน-ญาติ และตัดรายการที่ไม่จำเป็นออก จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนมากไม่พยายามที่จะหางานพิเศษทำเพื่อหารายได้เพิ่มด้วยตนเอง อาจเนื่องจากสังคมไทยไม่ปลูกฝังการต้องช่วยเหลือตนเอง ต้องพึ่งพามุคคนอื่น และผู้ปกครองต้องมีภาระเลี้ยงดูส่งเสียจนจบการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากนักศึกษาหาทำงานพิเศษเพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของตนเองแล้ว นอกจากจะไม่ทำให้เกิดปัญหาทางการเงิน ยังจะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง มีเงินออม เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเกิดความภาคภูมิใจในตนเองอีกด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของบริษัทศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ทำการการสำรวจพฤติกรรม การใช้จ่ายเงินของนักศึกษาในกรุงเทพฯ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 31.6 ระบุว่า พยายามต้องหารายได้พิเศษ โดยอาชีพยอดฮิตคือการรวมกลุ่มกันลงทุนเพื่อหาสินค้ามาขาย (ซี.นส. ใช้จ่ายสะพัดกว่า 4 พันล้านกระตุ้นธุรกิจบูม, 2545, 15)

2.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีระดับปัญหาการเงิน จำนวน 10 ด้าน โดยรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ด้าน อาจเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนมากมีรายรับเท่ากับรายจ่าย จึงส่งผลให้นักศึกษามีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้ ด้านค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา ด้านค่าอาหาร และด้านค่าที่พักอาศัย ตามลำดับ อาจเป็นเพราะว่าค่าอุปกรณ์ทางการศึกษาต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ ค่าจ้างพิมพ์รายงาน ฯลฯ ซึ่งเป็นไปตามผลการศึกษาพบว่า รายการต่าง ๆ เป็นค่าใช้จ่ายจำเป็นที่นักศึกษาจะต้องจ่ายเป็นอันดับต้น ๆ สอดคล้องกับอนงค์ จิตมุงงาน, ณรงค์ จิตมุงงาน และชูชาติ คงสีดา (2549, บทคัดย่อ) พบว่าปัญหาของนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ไม่สอดคล้องกับ สลิลรัตน์ ระวี (2549, บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาประสบกับปัญหาทางการเงิน ส่วนใหญ่เกิดจากการใช้จ่ายในการซื้อเครื่องอุปโภค บริโภค และสินค้าฟุ่มเฟือยมากกว่ารายได้ที่ได้รับทำ

ให้เกิดปัญหาเงินไม่พอใช้ ไม่สอดคล้องกับณัฐฉิณี ถวิลถึง (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันราชภัฏจันทรเกษม: กรณีศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า นักศึกษามีปัญหาทางการเงินเกี่ยวกับ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ และค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษามากกว่า ปัญหาทางการเงินของค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ

2.3 นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามส่วนมากมีหนี้สิน และหนี้สิน อันดับแรกคือ ค่ากู้เงินยืมเพื่อการศึกษา แต่ผลการวิจัยกลับพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเงิน ด้านภาระหนี้สินอยู่ในระดับน้อย เป็นเพราะนักศึกษายังไม่มีภาระต้องผ่อนชำระ จนกระทั่ง เมื่อนักศึกษาจบการศึกษาและมีงานทำจึงจะต้องผ่อนชำระเงินต้นคืนพร้อมดอกเบี้ยกับรัฐบาล มหาวิทยาลัยควรมีการให้ความรู้แก่นักศึกษาในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ในระหว่างเรียน และรวมถึงการวางแผนการใช้นี้ในอนาคตต่อไปด้วย

3. ความต้องการความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน

3.1 รูปแบบความรู้ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามต้องการเพื่อนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน จำนวน 6 ด้าน โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า รูปแบบความรู้ที่นักศึกษาต้องการของในระดับมาก ได้แก่ การอบรมให้ความรู้เรื่องการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และเว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สอดคล้องกับวีระ พุ่มเกิด (2546, บทคัดย่อ) พบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ขาดการวางแผนในการใช้จ่าย สอดคล้องกับผลการศึกษาของโรงเรียนภูเก็ทเทคโนโลยี (2547, เว็บไซต์) จัดทำโครงการวางแผนการเงินอย่างมั่นคง วางแผนอนาคตอย่างมั่นใจ พบว่า นักเรียน นักศึกษา ไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายร้อยละ 57.97 ด้วยสาเหตุหลักดังกล่าวจึงส่ง ผลให้นักศึกษามีเงินไม่พอใช้จ่าย ไม่มีเงินออมและอาจส่งผลให้นักศึกษาเป็นหนี้สิน ด้วยเหตุผลดังกล่าว มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมการสอนให้วางแผนการใช้จ่าย จากเยาวชนเป็นวัยที่ไม่ควรมองข้ามในการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามในด้านต่าง ๆ แต่รวมไปถึงค่านิยมเรื่องการลงทุนและการวางแผนการใช้จ่ายเงินด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุคใหม่ที่เต็มไปด้วยสิ่งล่อหลอกทางวัตถุนิยม ที่มีแนวโน้มจะทำให้เด็กมีนิสัยฟุ้งเฟ้อ และอาจเป็นหนี้เป็นสินกันมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นแต่คุณค่าเพียงเปลือกนอกมากกว่าคุณค่าภายใน การสร้างค่านิยมด้านการใช้เงินที่ถูกต้อง จึงเป็นการวางรากฐานที่

มั่นคงในชีวิตให้แก่เยาวชนในระยะยาว เพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จได้ในอนาคต ควรมึวางแผนการใช้จ่าย เพื่อฝึกกำหนดขอบเขตการใช้จ่ายของตนเองในอนาคต โดยผู้ใหญ่ควรให้เงินเป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน และฝึกให้บริหารเงินที่ได้รับในแต่ละสัปดาห์หรือในแต่ละเดือนเอง และเปิดโอกาสให้เขาได้จัดสรรในการใช้จ่ายว่า ควรใช้จ่ายอย่างไร ค่าใช้จ่ายในแต่ละวันมีอะไรบ้าง และค่าใช้จ่ายในอนาคตมีอะไรบ้าง และค่าใช้จ่ายในอนาคตมีอะไรบ้าง เช่น ต้องเสียค่ารถวันละเท่าไร ค่าอาหารวันละเท่าไร เดือนหน้าเปิดเทอมต้องมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง ปิดเทอมไปเที่ยวกับเพื่อนต้องเตรียมค่าใช้จ่ายไป ของที่ ต้องการมีราคาเท่าไร จะซื้อเมื่อใด เป็นต้น สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550, 45) กล่าวว่า สำหรับการสอนให้เยาวชนทำบัญชีค่าใช้จ่ายส่วนตัว จะทำให้พวกเขาตระหนักในเรื่องการใช้จ่าย และทำให้ เริ่มรู้และเข้าใจว่ารายรับหายากกว่ารายจ่าย มนุษย์ทุกคนถ้ามีการตระหนักว่ารายรับมาน้อยกว่ารายจ่ายจะทำให้เกิดพฤติกรรมประหยัดขึ้น การสอนให้เยาวชนเริ่มจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายจะทำให้เกิดสำนึกในการใช้จ่ายขึ้นแบบไม่รู้ตัว

ดังนั้นการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายจึงเป็นคู่มือในการวางแผนการใช้จ่ายให้ถูกต้อง และเป็นระบบมากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการประเมินการใช้จ่ายที่ผ่านมาว่าเหมาะสมหรือไม่เพียงไร เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงแผนการใช้จ่ายอย่างฉลาดฉลาดในอนาคต ซึ่งหากมีพฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างฉลาดและสามารถเก็บออมได้ นอกจากจะทำให้การดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัวมั่นคงแล้วยังช่วยเสริมสร้างให้ประเทศชาติเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพด้วย

3.2 แหล่งความรู้ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามต้องการนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรใช้จ่ายเงิน จำนวน 3 ด้าน โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แหล่งความรู้ที่ต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญ และมุมมองรู้ตลาดทุนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อยู่ที่สำนักวิทยบริการชั้น 1 อาจสรุปได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทุกคนต่างตระหนักถึงความสำคัญในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน จึงต้องการความรู้เพื่อนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรใช้จ่ายเงิน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน มีความพร้อมในการให้บริการสารสนเทศในหลากหลายรูปแบบ ดังนั้นจึงเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมอย่างยิ่งในการสนองตอบต่อความต้องการของนักศึกษา โดยเฉพาะมุมมองรู้ตลาดทุน

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้รับมอบมอบคุณรู้ตลาดทุนจาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อบริการสารสนเทศด้านตลาดเงิน และตลาดทุน ใน รูปแบบของหนังสือวิชาการ วารสาร แผ่นพับ เอกสารบริษัทจดทะเบียน บริษัทสมาชิก และ ฐานข้อมูล SET SMART ที่ให้บริการข้อมูลราคาหลักทรัพย์และดัชนีย้อนหลัง ข่าว/ข้อมูล ของบริษัทจดทะเบียน และข้อมูลบริษัทสมาชิก (โบรกเกอร์) จึงทำให้สำนักวิทยบริการและ เทคโนโลยีสารสนเทศมีแหล่งความรู้ที่สมบูรณ์เพิ่มขึ้น และพร้อมจะให้ส่งเสริมการทำ กิจกรรม และออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ดังนั้นจึงขอนำเสนอรูปแบบความต้องการความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 รูปแบบความต้องการความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมและปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามส่วนใหญ่มักจะเกิดปัญหาทางการเงินและจะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการขอเงินจากพ่อแม่ และยืมเพื่อนก่อน ดังนั้นมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำโครงการงานพิเศษให้นักศึกษาทำเพื่อเพิ่มรายได้ให้นักศึกษามากขึ้น รวมถึงเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อีกด้วย

1.2 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีความต้องการความรู้เพื่อนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในรูปแบบของการอบรมให้ความรู้เรื่องการวางแผนการเงิน การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และเว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามอยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ดังกล่าว

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 พฤติกรรมและปัญหาการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามควรเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถามด้วยวิธีการสัมภาษณ์ เพื่อจะได้ข้อมูลมากขึ้นและเป็นข้อมูลที่แท้จริง

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเรื่องวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพื่อหาแนวทางส่งเสริมการวางแผนการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม